

AMERIŠKA DOMOVINA

AMERICAN IN SPIRIT FOREIGN IN LANGUAGE ONLY

AMERICAN HOME

SLOVENIAN MORNING DAILY NEWSPAPER

5 ameriških bombnikov je bombardiralo oljna polja v Romuniji

Ameriški avijatičarji, ki so pristali na turskem ozemlju, ko so se vračali iz napada po Romuniji, pripovedujejo o škodi, ki so jo napravili romunskim oljnim napravam.

Angora, Turčija, 17. jun. — Petnajst orjaških ameriških bombnikov je zadnji petek metalo bombe na oljne vrelce in rafinerije v Ploesti, Romunija. Bombe so naprave užgale in požar je pravil tako škodo, da bo vzelo Nemcem več mesecev, predno bodo napravili oljne naprave v obratovanje.

So vrgli Nemce iz Harkovu nazaj

Moskva, 17. jun. — S protinapadom so vrgli Rusi Nemce nazaj pri Harkovu. Nemci so se morali umakniti na več krajih, kjer so se nameravali zakopati v zemeljske jareke.

Boj za Sebastopol naznanilo rusko poveljstvo, da so Nemci prejeli pet naskokov na trdnjavo južno od Sebastopola, toda so bili vrženi vselej nazaj. Nemci imajo še vedno v posesti rimsko mesto Balaclava, 7 milj južno od Sebastopola.

Nemci pa poročajo, da so Rusi pri poskusu dobiti trdnjavo na polotoku Kerču, toda so bili odbiti.

Priljubljen slučaj velezidaje v Zed. državah

Detroit, Mich. — Max Stearns, lastnik restavracije, je bil aretiran od federalne sodnije, da je pomagala nekemu nemškemu avijatičarju pri begu iz kanadskih ujetniškega tabora. Sojenec velezidajo, kar je prvi slučaj Ameriki tekem te vojne, ki je lahko smrt, najmanj pa zapor.

Priljubljeni pravijo, da bodo Japonci napadli Sibirijo

London. — Reuterjeva časopisna agencija poroča iz Kijeva, da se kitajski vladni kabineti posvetuje glede poročil, da Japonci v kratkem napadajo Sibirijo. Japonska baže v tih namen ogromno množico v Mandžuriji.

Mr. Lokar promoviran

John E. Lokar, izvršni pomožnik tajnika župana Lauscheta, je bil včeraj povišan za županov tajnika. Njegova plača bo 4.750 na leto, dočim je do zdaj bil tajnik pod prejšnjimi župani 3.375.

Za vojni center

Vojni center sta darovali Mrs. Zora Petruska, 1109 Wood Rd. in Mrs. Mary Kolman, 19404 Chicasaw Ave. Lepa hvala.

OLJNA INDUSTRIJA BO NA CELI ČRTI DELOVALA Z NABIRANJEM KAVČUKA

Oljne družbe bodo pobirale kavčuk na gazolinskih postajah in točno plačale zanj. Potem bodo oljne družbe prodale ta kavčuk Rubber Recovery Corp., ki je vladna agencija. Razlika, kar bodo kompanje plačale za kavčuk in kar bodo dobile zanj, bodo oddale Rdečemu križu in armadnemu reliefu.

Vsak najmanjši košček kavčuka je uporabljiv. Več ko zberemo kavčuka, več ga bodo dobile naše bojne jedinice.

Četniki so zajeli 1.500 Nemcev

LONDON, 17. jun. — Jugoslovanska vlada v preganstvu naznanja, da so četniki generala Mihajlovića nedavno zajeli v eni sami bitki 1.500 osiških vojakov. Kje ravno se je vršila bitka, poročilo ne pove.

Češki vojni minister vidi zrušenje Nemčije še to zimo

Jeruzalem. (ONA). — Češki vojni minister Sergej Ingr, ki je obiskal češke legije prvostoljcev na Bližnjem vzhodu, je razpovedal zrušitev Nemčije prihodnjo zimo. Nemčija je doseгла višek svoje bojne sile, je rekel minister, dočim se je zmanjšala njena vojna produkcija zlasti v Čehoslovaški in drugih okupiranih deželah za 40 do 50 odstotkov.

Morala nemškega naroda bo padla še prej, je rekel minister, kar bo morša dovesto do padca Nemčije še prej, kot se pričakuje.

Vojni minister je tudi z radostjo pozdravil najnovejšo pogodbo med Rusijo, Anglijo in Zed. državami, ker bo to dalo garancijo za trajen mir.

250 ustreljenih v Sloveniji v aprilu

London, 17. jun. — Po tajnih virih se je izvedelo, da so Nemci ustrelili tekom meseca aprila v Sloveniji 250 talcev. Ravno v katerem delu Slovenije so jih ustrelili in zakaj, poročilo ne pove. Skoro gotovo je bilo pa to na Gorenskem.

Priporočajo davek na kavo, čaj, sladkor in sol

Washington. — Davčni eksperti v kongresu in uradu zakladniškega tajnika priporočajo, naj bi se vpeljal davek na kavo, čaj, sladkor in sol in večji poštni davek na časopise. Informirani krogi trdijo, da kongres tega priporočila ne bo sprejel.

Poroka

V soboto ob devetih se bosta poročila v cerkvi sv. Vida Adolph Hlad, sin znane družine Mr. in Mrs. John Hlad, 1024 E. 64. St. in Miss Florence Tomšič, hčerka Mr. in Mrs. Anton Tomšič iz Geneve, O. Sorodniki in prijatelji so prijazno vabljeni, da se udeležijo poročne maše. Vse najboljše želimo mlademu paru.

Stavkarji so šli na delo

Včeraj so zastavkali delavci in delavke pri Lamson & Sessions Co. na 63. cesti in pri Osborn Mafg. Co. na 5401 Hamilton Ave. Delavci v obeh tovarnah so se še včeraj vrnili na delo, dočim se bo nesporazum radi mezde obravnaval pozneje.

Veterani bodo v paradi

Postaja Jadran št. 3 Jugoslovanske legije se bodo v nedeljo udeležili vseslovenske parade. Člani se bodo zbrali popoldne pri Mervarjevem čistilnem podjetju, 5372 St. Clair Ave., odkoder se bodo v avtih odpeljali na glavno zbirališče. Vsi člani naj pridejo.

Ni čudno, če fantje tako silijo v armado, če so pa tam take bolničarke, kot vidite tri na tej sliki. Tako so oblebene naše vojaške bolničarke, kadar so v službi na bojnem polju. Te tri imajo vse čin poročnika in sicer so od leve proti desni: Genevieve Yarican, Helen Johnson in Barbara Mudge.

Aha, noge bodo skrile!

Newyorška mestna zbornica je odločila, da ženske odleje ne smejo več kazati nog po newyorških ulicah. Takozvane kratke hlačice smejo nositi samo na obrežju in 200 čevljev od obrežja. Tista, ki se bo prekršila zoper to odredbo, bo plačala \$10 globe in za 10 dni bo šla na mestne stroške stanovat. Torej če bodo hoteli Newyorčani poslati svoje oči "na morju".

Kampanja za nabiranje masti po hišah

Washington. — Urad za vojno produkcijo bo začel enkrat v juliju s pobiranjem kuhinjskih maščob. Urad apelira na gospodinje, naj začno hraniti maščobo, ki jim ostane od kuhe in ko se bo pričelo pobiranje, jo bodo prodale sosednim verzišnim trgovinam in mesnicam. To maščobo potrebuje vlada za izdelovanje glicerina.

Druga obletnica

Jutri ob osmih bo darovana v cerkvi sv. Vida zadušnica za pokojnim Antonom Strnad v spomin druge obletnice njegove smrti. Sorodniki in prijatelji so vabljeni.

Primorski dan bo 9. avgusta

V nedeljo 9. avgusta popoldne bo prirejen na prostorih Slovenskega društvenega doma v Euclidu takozvani Primorski dan. Za to prireditev so v teku ogromne priprave. Prirejen bo pristni primorski ali krašovski dan, kakršnega še ni videla Amerika. Pričakuje se najmanj 10.000 ljudi. Naša društva so prošena, naj na tisti dan ne prirejajo svojih prireditev, da bo tako večji uspeh Primorskega dneva.

V Franciji se vedno bolj širijo nemiri proti Nemcem

Vichy. — Ob drugi obletnici premirja z Nemčijo, je govoril po radiju francoskemu narodu maršal Petain. Izjavil je, da se nezadovoljstvo vedno bolj širi, toda upa, da bo prišla rešitev za deželo, pa če pride tudi po njegovi smrti. Petain je star zdaj 86 let.

Kralj Peter pride še ta teden v Ameriko

Washington. — Državni oddelek ameriške vlade naznanja, da pride jugoslovanski kralj Peter ta teden v Ameriko in bo gost ameriške vlade. Prvi večer bo prebil mladi kralj v Beli hiši.

Zabava in card party

Jutri večer ob osmih se bo vršila v Norwood Library prijetna domača zabava s card partijem. Prireditev bo pod pokroviteljstvom Norwood Community Council in ves preostanek od te prireditve bo šel za pokritje uradnih stroškov. Občinstvo je prijazno vabljeno na to zabavo.

Piknik v Barbertonu

V nedeljo popoldne priredi društvo Majnik, št. 28 SDZ zanimiv piknik v Hopocan Garden, Barberton, O. Društvo prijazno vabi člane in članice, pa vse svoje prijatelje, posebno iz Clevelanda.

Gostilno bosta odprli

Mrs. Mary Oblak in hčerka MaryWolf bosta odprli slovensko gostilno na 15220 Saranac Rd. Nudili bosta vedno najboljše postrežbo z najboljšo jedajo in pijačo. Toplo se priporočata za obilen obisk.

Vse slovenske šole so odpravljene v nemškem delu Slovenije

Vse slovenske šole v nemškem delu zasedene Slovenije so odpravljene. Učitelji in učiteljice, ki so jih nacisti nastavili v Sloveniji, prihajajo iz najrazličnejših krajev rajha in iz vrst najbolj zagriženih članov avstrijskih nacističnih organizacij. Otroci se celo na potu v šolo in iz šole domov ne smejo pogovarjati med seboj slovensko. Po nek je običaj, kajti otroci ne razumejo jezika svojih učiteljev, ki so jim od prvega dne začeli vtepati v glavo dva nemška stavka: "heil Hitler" in "unsere Heimat ist Gross-Deutschland." Nedavno so ti nosilci kulture naročili otrokom, naj poiščejo slovenske knjige, kar so jih poskrbili, in jih prineso v šolo. Otroci so jih, misleč, da jim bo dovoljeno v šoli slovensko čtivo, prinesli. Učitelji pa so knjige zmetali na kup in jih sežgali.

Podjetje Gestapo. Župana Petka so zaprli. Neki Hoegenwarth je imel v nemščini mogočen nagovor o 'odrešenju' in s tem govorom je bil uveden v framsko običajno 'novi red.' Takoj prve dni so gestapovci ustrelili dvanajst žrtve, ki so jih imeli zapisane v črnem seznamu. Nato so prišli nemški varnostni oddelki pod vodstvom nekega Silberlinga.

Poleti so Nemci izdali po slovenskih vaseh posebna navodila, ki so določevala, kako naj kmetje skrbijo za pridelovanje in določevala najostrejšo kazni za nepokorščino. Nemške oblasti so sklicevale kmete na posebne sestanke, na katerih so jim grozili z najhujšimi posledicami, če se ne bodo držali ukazov. Zlasti so jim zabičevali, da morajo pridelati od vseh poljskih pridelkov največ repe, češ da bo zanjo izredno dobra cena. Končno se je izkazalo, da je repa namenjena ujetnikom v koncentracijskih taboriščih v Nemčiji.

Pismo iz Frama: "Takoj po zlomu Jugoslavije je vso oblast v Framu prevzel nemški Kultur."

Madžarska ne dovoli Judom vstopa v armado

Geneva. (ONA). — Madžarski parlament je napravil postavbo, ki izključuje vse Jude iz armade in od službe pri orežnikih. Mesto tega so pa Judje objezni, da se priklase za javna dela.

Ameriški vojniki dobivajo zdaj \$50 na mesec

Washington. — Predsednik Roosevelt je podpisal predlog, da je začetna plača ameriškim vojakom, mornarjem in marinom \$50 na mesec, veljavno od 1. junija. S tem je predlog postal postava.

Darovi za bombnik

V sklad za MacArthurjev bombnik so darovali: \$5 Frank Gabriel iz 1210 E. 60. St.; \$2 Louis in Agnes Perme, 1007 E. 62. St.; po \$1: Mrs. Zora Petruska, 1109 Norwood Rd., in Mrs. Mary Koljat, 19404 Chicasaw Ave. Prav lepa hvala.

Mladinski oddelek št. 25 SZZ naj pride v šolo

Vse članice mladinskega oddelka podružnice št. 25 SZZ naj pridejo nočjo ob 6:30 v dvorano šole sv. Vida. S seboj naj prinesejo uniforme, da se jih bo uredilo po meri. Starši, opozorite svoje hčerke na to, ker je zelo važno.

PARADA V NEDELJO OBETA BITI ZELO SLIKOVITA S SIJAJNIMI FLOTAMI

Velike priprave se vrše za nedeljsko paradu, ki bo prirejena v Clevelandu v proslavo vseslovenskega dneva, ki ga je proglasil predsednik Roosevelt in za Cleveland župan Lausche. Generalni zvezni pravdnik Francis Biddle je obljubil, da bo poslal ob tej priliki svojega zastopnika, pomožnega pravdnika Ugo Carusija. Glavni govornik bo pa M. S. Szymczak, član odbora federalne rezervne banke, ki bo prišel iz Washingtona.

je, več zamorskih organizacij, ameriški Rdeči križ, deški skavti, Ameriška legija, Veterani tujzemskih vojn, delavske unije od A. F. of L. in CIO ter železniške unije.

V teku so tudi načrti, da se dobi za paradu armado in mornarico. Parada bo šla od Euclid Ave. in 21. ceste do Mall-a, (zadaj za staro pošto) kjer bodo govorili. Po paradi bo šlo pa vse občinstvo na češki Sokolski vrt, 4314 Clark Ave.

Tudi Slovenci bodo imeli razne flote v paradi in udeležili se bodo tudi večbalni krožki Slovenske ženske zveze.

"AMERIŠKA DOMOVINA"

AMERICAN HOME SLOVENIAN DAILY NEWSPAPER

6117 St. Clair Ave. Cleveland, Ohio. Published daily except Sundays and Holidays

NAROČNINA:

Za Ameriko in Kanado na leto \$6.50. Za Cleveland po pošti, celo leto \$7.50

SUBSCRIPTION RATES:

United States and Canada \$6.50 per year. Cleveland by mail \$7.50 per year

Entered as second-class matter January 5th, 1909. at the Post Office at Cleveland, Ohio, under the Act of March 3d, 1879.

Nemška grozodejstva vpijejo že do neba

Ko človek čita o nemških grozodejstvih ne more drugega reči, kot da so naciji čisto podivjali, da je človeška kri, v kateri se kopljejo že tri leta, napravila iz njih pravačate volkodlake, ki uživajo satansko naslado ob pogledu ne žrtve, ki se zvijajo v smrtnih krčih.

Ali naciji sploh kdaj pomislijo na posledice teh grozodejstev? Ali se sploh kdaj ustavijo pri klanju in morijah, da bi se vprašali: ali bomo za to kdaj kaznovani?

Morda se zavedajo svojih strašnih dejanj, pa si mislijo, da so že zagazili tako daleč, da sploh ne morejo upati več na kako milo sodbo. Imajo prav! Njih sistematični zločini so tako veliki, da jih ne more odpušiti niti najbolj mehko človeško srce.

Največji zločin nemških nacijev je bil pa gotovo oni, ko so se tako okrutno maščevali nad nedolžnimi prabivalci češke vasi Lidice. Zaradi napada na okrutnega nemškega uradnika, ki je bil znan po svojem krvavem preganjanju Čehov in ki je radi tega dobil zelo zaslužen priimek "Hitlerjev rabej", so satanski naciji pomorili že nad 400 oseb.

Svetovna zgodovina je polna spisov o raznih grozodejstvih, toda človek bi moral brskati po njej dolgo, predno bi našel podoben čin, kot so ga izvršili moderni naciji nad vasjo Lidice.

Ali bo mogel kdaj kak Čeh pozabiti ta strašni zločin? Nikdar, dokler bo na svetu le en Čeh.

Pa niso samo Lidice očiten spomenik nemške podivjanosti. Vsaka dežela, kjer so danes gospodarji Nemci, ima enake spomenike. Tudi Slovenija ima take spomenike v par porušenihih vaseh. Toda Nemci jih niso mogli tako razdejati, da se ne bi poznalo, kje sta stali tisti dve slovenski vasiči.

Tudi Slovenci ne bodo tega nikdar pozabili, dokler bo ostal na slovenski zemlji le en star potomec klenega slovenskega naroda.

Tudi Poljaki ne bodo pozabili! Na tisoče so jih pomorili naciji, na tisoče jih je pomrlo nasilne smrti v koncentracijah.

Nemci niso jemali življenje za življenje, ampak so jih vzeli 100 za enega ubitega Nemca. Pa ne 100 krivih, ampak 100 nedolžnih, ker niso mogli nikoli dobiti v roke pravega krivca. Ta masna moritev nedolžnih ljudi bo tudi ostala zapisana globoko v srchi onih, ki so to doživeli in gledali.

O vsem tem evropski narodi danes ne govore, ker ne smejo. Toda naciji se motijo, če mislijo, da bo to pozabljeno. Sovraštvo do Nemcev ne zbira in nabira in ko bo izbruhnilo na dan, ga ne bo mogoče ustaviti.

Oni Nemci, katerim se morda studi to početje nacijev, trepečejo ob misli, da bo prišlo maščevanje in osveta. Takrat bo morda tudi kak nedolžen Nemec plačal za grozodejstva pravih krivcev. Tudi naciji ne vprašajo danes, kdo je kriv. Za enega ubitega Nemca pograbijo prvih 100 oseb in jih ne vprašajo, če so zakrivila zločin ali ne. Tudi pri obračunu z Nemci se ne bo dosti vprašalo, kdo je kriv in kdo ne, dasi moramo reči, da zmagovalci niti približno ne bodo tako zverinsko postopali z Nemci, kot ti delajo zdaj oni v podjarmljenih deželah. V krvoločnosti Nemcev ne doseže noben narod.

Da se ne pozabi...

Težka kazen, ki so jo bili deležni slovenski fantje, je bila toliko bolj krivična, ker so bili to sami kmetski fantje, ki so imeli nič ali malo šolske izobrazbe, ker so morali tekom prve svetovne vojne zapustiti svoje domače kraje. Štirje izmed njih niso znali niti čitati niti pisati. Eden izmed njih je tekom zaslišanja zblaznel, pa je bil kljub temu obsojen na dolgoletni zapor. Glavni obtoženec, Donat Lipičar, je bil več ali manj pohabljenec, ker je bil slep na eno oko in splošno poškodovan po telesu, ker se mu je bila razletela v roki granata, s katero se je igral na paši. Tisto nedeljo ga ni bilo v gostilni, niti ni bil na cesti, ker je prebil ves večer pri svojem dekletu, odkoder ga je policija tudi pobrala.

Najboljšo sliko, kako so fašisti postopali z Jugoslovani, pa kaže znana vohunska afeta Zgaga-Grohar, ki je bila obravnavana pred posebnim tribunalom. To ni bil slučaj dveh italijanskih državljanov jugoslovanske narodnosti, ampak je šlo proti dvema jugoslovanskima državljanoma. Oba sta bila svoj čas zaprosila za italijansko državljanstvo, ki jima je bilo pa odročeno. Eden izmed njiju, Tomaž Grohar, star 52 let, družinski oče, je ostal v Podbrdu, kjer je imel mesnico in gostilno. Drugi, Ivan Zgaga, star 58 let, se je bil preselil v Sorico na Gorenjsko, kjer je vodil gostilno in lesno trgovino, dočim je ostala njegova žena v Italiji.

BESEDA IZ NARODA

Za 4. in 5. julija

Skupna družava fare sv. Vida se leto za letom trudi, da nam pripravijo kakšno prijetno zabavo in ves čisti preostanek, ki je pri takih prireditvah pa gre v našo farno blagajno, iz katere se potem odplačuje na dolg, katerega smo dobili s zidavo naše veličastne cerkve, ki je v ponos ne samo nam cleve-landskim Slovincem, ampak Slovincem sploh.

Edina Slovenija, ki je svobodna je naša ameriška Slovenija. Tu smo se priseljeni Slovenci pričeli zanimati poleg svojega vsakdanjega dela tudi za naše versko in narodno življenje. Prva skrb vsakega našega priseljenca je bila, da si je dobil delo in nato pa si postavil svoje lastno ognjišče. Ko si je enkrat uredil vse to, pa so njegove želje poletele še dalje. Pogrešati je pričel že takoj v začetku božjega hrama, kjer bi slišal besedo božjo v svojem lastnem jeziku. Naseljenci so prihajali vedno pogosteje in tako so se pričeli naseljevati vedno bolj v skupnem okolišču in združeni so si postavili najprej priproste božje hrame, ki so bili sprva leseni.

Naselbina se je od leta do leta večala in prvotni božji hram je postal premajhen, naseljenci so pričeli zbirati prispevke za večjega. Naši slovenski dušni pastirji so se trudili in pomagali svojim faranom na vseh koncih in krajih, da so se želje faranov uresničile. Tekom let so v naših slovenskih naselbinah zrastle veličastni božji hrami, kjer se verniki zbirajo ob nedeljah in praznikih ter raznih drugih cerkvenih slovenskih.

Tudi naša fara sv. Vida, ki je bila med prvimi slovenski farani v Clevelandu, je imela prvotno priprosto hišo božjo, ki je tekem let precej "oslabela," da bi bilo treba vedno več popraviljanja in končno bi se vseeno ne odgovarjala sedanjim časom. Zato pa so farani sv. Vida pričeli že pred več leti misliti na novo in veličastnejšo zgradbo. Pričelo se je z zbiranjem prispevkov pri posameznikih kakor tudi pri družtvih.

Ker pa so ti prispevki le polagoma prihajali, so se organizirala Skupna društva fare sv. Vida, ki potom društvenih zastopnikov delujejo za napredek naše fare in odplačevanje dolga, ki smo ga dobili na svoje rame z zidavo naše veličastne cerkve. Marljivi zastopniki pridno delujejo, kar pač morejo. Imajo svoj odbor, katerega predsednik je požrtvovalni in neumorni delavec na kulturnem in verskem polju g. Louis Eršte iz Whittier Ave.

Toda vsa požrtvovalnost društvenih zastopnikov z odborom vred ne bo dosti naredila, če jim ne bomo priskočili na pomoč vsi farani, brez izjeme. Resnično je, da živimo danes v takih razmerah, da nas pritiskajo za razne prispevke od vseh strani in če že prispevamo in pomagamo na vseh koncih in krajih, bomo gotovo pomagali tudi svoji fari in obenem samim sebi.

Vsak faran je dobil po pošti knjižico, ki je vredna tri dolarje. Poslala so vam jo Skupna društva, prošeni ste, da jo skušati prodati med svojimi prijatelji ali pa jo kupite sami. Nagrade so lepe in mislim, da se ne bo noben branil, če bo katero dobil.

To je en način, da lahko pomagamo našim požrtvovalnim zastopnikom do uspeha in drugimi način pa je, da pridete v soboto 4. julija ali v nedeljo 5. julija na prostorno šolsko dvorišče, kjer bo dovolj zabave za

vsakega in pridni delavci in delavke vam bodo tudi postregli z raznimi dobrotami tega sveta. Tako boste imeli zabavo in obenem pa boste pomagali do zaželjenega cilja, da bo že skoro plačan dolg, ki ga imamo še na naši cerkvi. Če vsi skupno poprimemo, pa menda ni hudir, da bi ne zmagali tega dolga in se ga v doglednem času tudi znebili.

V časih depresije se ni moglo pričakovati od faranov, vsaj od večine ne, da bi bili prispevali svoj delež, a sedaj pa se pač zasluži že precej, da lahko vsak utrpi par dolarjev in tako pomaga farni cerkvi pri odplačevanju dolga. Kakor se trudijo zastopniki društev, tako se potrudimo tudi mi farani in končnega uspeha se bomo veselili vsi skupaj.

Vsak, ki bo prebral te vrstice, naj si zanamuje omenjena dva dneva na koledarju in naj nikar ne pozabi priti na šolski vrt, kjer bo srečal marsikaterega svojega prijatelja, s katerim se bo lahko pri kapljici ječmenovca prijateljsko pogovoril. Farani! V soboto in nedeljo, 4. in 5. julija naj ne bo farana v naši fari, ki bi ne prišel vsaj za kratek čas na to prireditve Skupnih društev fare sv. Vida.

Nikar pa naj ne mislijo naši prijatelji iz sosednjih fara, da oni ne smejo priti pogledat. O ne — vsak je dobrodošel in še prav prijazno bo sprejet, da se bo počutil kot doma. Torej vabljene ste tudi prijatelji iz naši sosednjih slovenskih fara in na svidenje.

Andrej Tekauc, zastopnik.

Prijateljci

Chicago, Ill. — Tončka Jevnikova: želela sem, da Te obiščem v Clevelandu za Tvoj god. Dogovorile sva se bile z go. Ano Križanič in vse potrebno sva bili že ukrenili, a je že tako, da človek obrača in Bog pa obrne. Dobila sem brzobjav od go. Križanič, da se sirotica dobro ne počuti in vsled tega ni zmožna za kakšno potovanje in prav tako pa je tudi z menoj, ker sem že precej v visoki starosti, ko jih bom že skoro 75 let.

Draga prijateljica; Vidiš, da se mi ni bilo podati sama na pot, a s tem pa ne smem misliti, da bi ne bila mislila na Te na Tvoj godovni dan. Žal mi je, da nisem mogla za to priliko stisniti prijateljsko roko, a kljub temu pa Ti želim, da bi Te Bog ohranil v zdravju in veselju skupno s Tvojim soprogom še mnogo, mnogo let! Vse to Ti iz srca želi Tvoja prijateljica,

Mary Supanc.

Zahvala in vabilo

Po pevskih vajah pri Mladinskem pevskem zboru na Waterloo Road, so bili zadnji četrtek mladi pevci in pevke prisrčno presenečeni, ko jih je prijazna Miss Valeria Turek nagradila s finim sladcedom, saj se ti zavadejo, da njih trud ni zaman.

Mladina, kakor tudi odbor staršev, se prijazno zahvali Turkovim, kadar vas pot pelja tam doli po Waterloo Road, ustavite se pri Turkovih. Oni vam bodo prijazno postregli s finim sladcedom. Ravne tako se celokupen odbor zahvali Mr. Frank Trebecu za dar v zborovo blagajno. Mr. Trebec se zaveda, da mladina potrebuje prijateljev. Saj ti jim vzpodbujajo veselje za učenje slovenske govornice in slovenske pesmi, saj vendar je najdražji zaklad slovenska pesem, kadar se prijatelji in znanci snidejo je slovenska pesem venec vsele družbe.

Zatorej podpirajte mladino in vpišite vaše dečke in deklice v

Mladinski pevski zbor na Waterloo Road, kateri je pod vodstvom Mr. Louis Semeta, da bo njih število veliko, saj ima otrok duševni in moralni užitek, in par ur dobrega razvedrila. Vpisujejo mladino od 6. do 18. leta vsak četrtek pri vajah od 5. do 7. ure zvečer v S. D. Domu na Waterloo Road ali pa pokličite telefonično tajnico KEMore 4947 za nadaljna pojasnila. S pevskim pozdravom,

Jennie Sever, tajnica.

Zapisnik

Zborovanja slovenske sekcije Jugoslovanskega pomožnega odbora, ki se je vršilo v nedeljo 7. junija 1942 v prizidku Slovenskega narodnega doma v Clevelandu, Ohio.

(Nadaljevanje)

Zato je potreba, da se prične pisati v naših listih, da obvestimo ostale Slovane, za katere je Brennerjev zemljevid prav tako nepravičen, kakor je za nas Slovence, odnosno Jugoslovane. Dne 21. junija je slovenski dan v Ameriki. Vsi veste, da je bil Slovenski kongres v Detroitu sklican v sporazumu ameriške vlade v Washingtonu. Tu imamo priliko, da se oglasimo in povemo naše težnje in zahteve. Zato naj današnji odbor stopi v zvezo z glavnim odborom Slovenskega kongresa. Naj se jim pošlje resolucijo. Saj bo nekaj začelo tudi v Ameriki, ako bo 15 milijonov Slovanov izpregovorilo nekaj v ameriški javnosti.

Glede registriranja primorskih Slovencev izpove, da je bil gotov, da bo že te dni podpisana uredba v Washingtonu, da se jih ne bo smatralo za sovražne tujezemce. Zadeva je bila pred državnim tajnistvom, katero jo je poslalo justičnemu departamentu, da naj on odloči. Kakor mu je znano sedaj, je zadeva prišla nazaj pred državno tajništvo. Pravi, da moramo pomniti to, da bi Amerika s tem priznanjem obenem tudi priznala, da primorski Slovenci ne spadajo v Italijo ampak v Jugoslavijo. Italijanska propaganda pa je močna v Washingtonu in se najbrže upira takemu odloku. Toda to delo se bo nadaljevalo še v bodoče.

Nato je bil poklican k besedi pisatelj in stari bojovnik za ljudske pravice, Etbin Kristan, ki je takoj poudaril, da kakor hitro je videl dotični članek v ameriški reviji, da se je začudil, kako more taka revija priobčiti tako repravichen zemljevid. Sedanji Italiji se odločuje toliko novih pokrajin, da bi bila večja, kot je bil stari rimski imperij. Japoniki je dal profesor kar pol Azije. Zakaj pa se vodi ta vojna? Da se nagradi osiše? To je pot pazaj v čase, ki so že za nami. Predsednik Roosevelt na eni strani naglašava svobodo za vse narode, a državni department mu meče polena pod noge. Mi Slovenci smo tako majhen narod, da bi človek skoro obupal, toda pravico imamo do življenja prav tako, kakor veliki narodi, saj danes se borimo na strani demokratičnih držav.

Prišla je živa potreba, da pričnemo močno gibanje med našimi ljudmi v Ameriki. Zbuditi moramo naše ljudstvo, prav vse, da se bodo zavedali resnega položaja. Jaz danes več ne vprašam, kdo je socialist, klerikalec, katoličan ali svobodomislec, danes je moje vprašanje le to: Kdo je Slovenec, da vsi skupno nastopimo kot ameriški Slovenci.

V Ameriki imamo danes Slovanski kongres, katerega se moramo poslužiti. Preko 15 milijonov nas je Slovanov v Ameriki. S tem kongresom računata tudi ameriška vlada. To je dovolj jasno, če ne bi sodelovala, ne bi poslala na Slovenski kongres svoje govornike, in med njimi tudi McNutta.

Treba je opozoriti vse naše čopisije v Ameriki, da bo pisalo našim Slovincem o tej veliki ne-

varnosti, ki preti našemu narodu v domovini. Treba bo pošiljati resolucije iz vsake slovenske naselbine na merodajne osebe in urade, da bodo obveščeni, kaj mi zahtevamo kot državljani Združenih držav ameriških.

Nato Etbin Kristan predloži resolucijo, katero se pošlje uredniku revije Collier's in društvu učiteljev na Columbija univerzi. Resolucija se glasi:

Slovenski odbor za politično akcijo, ki zastopa Amerikance slovenskega porekla, od katereih mnogo tisoč dela v obrambnih industrijah in mnogo tisoč drugih služi v ameriški armadi in mornarici, zasleduje pojave in izjave, ki se nanašajo na bodočo ureditev sveta, kjer pričakuje demokracijo, svobodo, pravičnost in varnost za vse. Našel je že mnogo razveseljivih znamenj, med katerimi gre seveda odlično mesto dokumentu z dne 8. maja, 1942, znanemu pod imenom "The Atlantic Charter," in sijajnemu govoru predsednika Wallace-a, ki je naslikal novi svet v prvi letvi pravičnosti. Ko je izšla številka Collierjevega tednika za šesti junij, kjer so na naslovni strani bile oglašene mape "Svobodnega sveta," smo pričakovali, da najdemo resen poizkus načrta za pravičnejšo geografijo kot je bila prejšnja, ki se mora prištevat raznim drugim vzrokom sedanje svetovne katastrofe. Na svoje največje začudenje smo našli članek in zemljevide, katerim bi bil prostor edino v kakšnem reakcionarnem, nacizmu in fašizmu naklonjenem listu, ne pa v tedniku, katerega smo vedno smatrali za svobodoljubnega.

Ker je spis bil priobčen v tako uglednem listu kot je Collier's in ker je avtor profesor na tako odličnem zavodu kot je Columbijska univerza, nas ni mogel pustiti ravnodušne in ker naši bratje v stari domovini, zasluženi deloma od nemških nacistov, deloma od italijanskih fašistov, nimajo možnosti, da bi govorili, se čutimo dolžne, da povzamemo besedo zanje, vedoč, da čutijo in mislijo kakor mi.

Ne maramo se spuščati v kritiko drugih, v omenjenem članku zagovarjanih razmejitvev in arbitrarnega ustanavljanja držav, oziroma državnih skupin, dasi se je težko vzdržati brid-

kih opazk vpričo lepih daril, jih profesor Renner predlagal. Tudi nam ni treba govoriti o interese Zedinjenih držav, jih bodo same znale varovati. Protestirati pa moramo z odločnostjo v imenu Slovencev in Jugoslovancev sploh predlogom profesorja Rennerja, ki bi, če bi se uveljavil, opravičeno okrnili Jugoslavijo Slovence pa skoraj popolnoma uničili. Kolikor se more soditi po mapi in kolikor je jasno vedano v spisu, bi Nemčija segla še bolj globoko v slovensko ozemlje, Italiji pa prosto Renner ne pušča le pretežje slovenskega Primorja, temveč ji meče povrh še skoraj izključno hrvaško, oziroma — na jugu — srbsko Dalmacijo v zvezo.

Avtor razlaga to nezastidljivo darilo — kakor tudi Tunesija, Nico in Korziko — s potrebo italijanske varnosti na Jadranem in Tirenskem morju. Če da Italiji ni žugala nevarnosti ne od ene, ne od druge strani nasprotno pa je ona, kar bi bilo grozila na vse strani. Da sploh govoriti o strategiji, potrebah, če bo "Novi svet", nov, z uredbami, ki bodo lahko preprečile vsako agresivnost.

(Dalje prihodnjic.)

Advertisement for Buckeye Beer featuring a cartoon character holding a beer bottle and a glass. Text includes: 'Zahtevajte vedno Buckeye pivo!', 'Buckeye BEER', 'Months in Brew - Then Served to You', 'DOUBLE EAGLE BOTTLING CO.', 'RAZVAŽALCI BUCKEYE PIVA', '6511-19 St. Clair Ave.', 'JOHN POTOKAR, lastnik'.

MAJ: ZAKLAD V SREBRNEM JEZERU

Takrat bo seveda ves pekel konci, nas pa žal ne bo več krovu!"

"Kje pa bomo?"

Neumnost! Na suhem seveda Plavalci bomo?"

Ne. Voda je mokra in reka široka. Dobro znam plavati, ponoči bi se ne zaupal rad v vodo."

Čoln bomo ukradli, misliš?"

Tudi ne."

Im —! Res ne vem, kako smo prišli na suho, preden za- mojo tatvino —."

Tvoje besede dokazujejo, da res še pravi otrok!

Prejeli, ali nisi čul, da sem se odpravil po podladiju?"

Seveda."

Čemu pač, kaj misliš?"

Ne vem."

Pa uganil bi lahko!

Prejeli se! Kaj stoji tamle ob reki?"

Menda je omara za orodje, ki je pogledal mož."

Da Opazil sem v njej ključavnice, klešče in tudi svečev. Eden tistih svetil je posebej velik, pero ima nad štiri centimetre v premeru.

Čemu si oboje, podladje in orodje?"

Mož je premišljal pa iznenadno zavzkliknil:

Čemu svrtati misliš ladijsko steno?"

Vsekakor! Če vdere voda v ladjo, morajo pristati, da jo odnesejo in zamašijo luknjo, da se potopi, kajne?"

Kaj pa če bodo prepoznali, da vdira voda —?"

Ne boj se! Če se ladja potopi, kar gre seveda zelo posebno, če luknja ni več kot štiri centimetre, se dovolj odna črta. In to mora opaziti službujoči častnik ali pa častnik, če ni slep.

Ko opazijo, bodo zagnali motor, posadka bo zmedena, potopila se bodo prestrašili in inženjer zaenkrat na svoj nož ni mislil ne bo. Ko zapazijo, smo mi že davno na suhem, pa treba je misliti na vse!

Pa če bi inženjer le opazil, da mu manjka nož z denarjem, vred, če bi sicer pristali, nikogar ne pustili na suho in nas preiskali?"

Ničesar ne bodo našli! Prišli bomo medtem nož na vrh, vrgli v vodo pa pritrčili vrh na ob krnu. In ko se bodo odpravili, sranemo s pet nožev, vseveden bi moral biti, če bi ga našel!"

Misel ni slaba —."

No, — in potem? Kaj bosta storili, ko pridemo na suho?"

Nimamo konj —. Bomo se potovali?"

Mala reč! Našli bomo farfarje ali pa indijanski tabor, tam kupimo konje, pa jih seveda plačamo."

Tramp, se je nasmejalo.

Taka kupčija je seveda zelo draga!"

Ne kam bomo odjezdili? K tujemu jezeru?"

Ne se! Tudi drugod se leži zakladi za ljudi, ki jih znajo najti in pobrati.

Če enkrat pojdemo na Black River k rafterjem, ki je njihov pravil nigger, da jim ne da črni Tom denar."

Saj ne veš, kje točno podirajo?"

Takega drvarskega tabora težko najti. Šli bomo eno ob reki navzgor in kjer vidimo sled podiranja, tam rafterji.

Seveda ne bomo šli kar k rafterju. Počakali bomo na Črni Toma v zasedi in mu vzeli denar pa presenetili še tudi druge in jim pobrali zalogo. In, če jim, dovolj dobimo, da bomo opremljeni za nadaljno potovanje."

Zelodniške blagajne se ne poznajo lotiti?"

"O pač! Neumni bi bili, če bi se je ne! Težki tisočaki so v njej, po nje pojdemo! Pa tudi spotoma si bomo vzeli vse, kar se da vzeti."

Takole —! Povedal sem vam, kar bi radi zvedeli. Ponoči bo dela dovolj, na spanje ne bomo utegnili misliti, zato pa sedaj le zimo!"

Trampi so polegali. Na krovu je bilo nekaj ur tiho, kdor ni bil pri delu, je dremal, le enolično ropotanje parnih strojev je motilo popoldanski mir.

Vsi potniki pa niso spali. Dva sta bedela, Veliki in Mali medved. Nepremično sta sedela na svežnju, kjer ju je našel že Droll. Na videz se nista zanimala za ničesar, pa njune bistrice oči so bile vajene opazovati, vse sta videla, tudi to, da je cornel poklical črnca k sebi, da se je črnc mučil v jedilnici za spet prisedel h cornelu. In še marsikaj druga.

Šele ko se je nagnilo sonce k zatonu in je zavel hladni prepih, ki je pogledal mož."

Da Opazil sem v njej ključavnice, klešče in tudi svečev. Eden tistih svetil je posebej velik, pero ima nad štiri centimetre v premeru.

Čemu si oboje, podladje in orodje?"

Mož je premišljal pa iznenadno zavzkliknil:

Čemu svrtati misliš ladijsko steno?"

Vsekakor! Če vdere voda v ladjo, morajo pristati, da jo odnesejo in zamašijo luknjo, da se potopi, kajne?"

Kaj pa če bodo prepoznali, da vdira voda —?"

Ne boj se! Če se ladja potopi, kar gre seveda zelo posebno, če luknja ni več kot štiri centimetre, se dovolj odna črta. In to mora opaziti službujoči častnik ali pa častnik, če ni slep.

Ko opazijo, bodo zagnali motor, posadka bo zmedena, potopila se bodo prestrašili in inženjer zaenkrat na svoj nož ni mislil ne bo. Ko zapazijo, smo mi že davno na suhem, pa treba je misliti na vse!

Pa če bi inženjer le opazil, da mu manjka nož z denarjem, vred, če bi sicer pristali, nikogar ne pustili na suho in nas preiskali?"

Ničesar ne bodo našli! Prišli bomo medtem nož na vrh, vrgli v vodo pa pritrčili vrh na ob krnu. In ko se bodo odpravili, sranemo s pet nožev, vseveden bi moral biti, če bi ga našel!"

Misel ni slaba —."

No, — in potem? Kaj bosta storili, ko pridemo na suho?"

Nimamo konj —. Bomo se potovali?"

Mala reč! Našli bomo farfarje ali pa indijanski tabor, tam kupimo konje, pa jih seveda plačamo."

Tramp, se je nasmejalo.

Taka kupčija je seveda zelo draga!"

Ne kam bomo odjezdili? K tujemu jezeru?"

Ne se! Tudi drugod se leži zakladi za ljudi, ki jih znajo najti in pobrati.

Če enkrat pojdemo na Black River k rafterjem, ki je njihov pravil nigger, da jim ne da črni Tom denar."

Saj ne veš, kje točno podirajo?"

Takega drvarskega tabora težko najti. Šli bomo eno ob reki navzgor in kjer vidimo sled podiranja, tam rafterji.

Seveda ne bomo šli kar k rafterju. Počakali bomo na Črni Toma v zasedi in mu vzeli denar pa presenetili še tudi druge in jim pobrali zalogo. In, če jim, dovolj dobimo, da bomo opremljeni za nadaljno potovanje."

Zelodniške blagajne se ne poznajo lotiti?"

Jugoslovanski sod smodnika

Nedićeva Srbija.—Pri razdelitvi so Srbiji dali štiri in pol milijone prebivalstva 28% prebivalstva prvotne kraljevine Jugoslavije. V tej deželi, ki je Jugoslavija, je majhen in vse manjši del prebivalstva za generalom Nedićem. Zato fašistična skupščina pod vodstvom Ljotića ni objavila nobenih številk o skupnem številu svojih članov. Sodeč po imenih, za katere smo izvedeli, je mogoče slutiti sodelovanje majhnih, razdvojenih skupin birokracije in velikih finančnikov izza časov pro-nacijskega režima v Beogradu. Med njimi so tudi elementi z avtoritetativnimi in centralističnimi tendencami, ki pripadajo kvizlinški stranki, ki je že zdavnaj bila za brez-pogojno predajo Nemčiji.

Treba se je spomniti, da je bila v odločilnem trenutku stranka potisnjena in zamenjana z vlado notranje stabilnosti, dinastičnega edinstva in obrambe. Ni zgolj slučaj, da je med najglavnejšimi osebami v Beogradu zopet neki Stojadinović. Dragomir Stojadinović je vsemogočni človek pri Nedićevem časopisju. Pod njegovim nadzorstvom je Vreme (nekdaj last njegovega brata Milana), Politika in Pravda, ki so sedaj vsi združeni v en list z imenom "Novo Vreme" (last Nemcev). Drago Stojadinović se podpisuje kot glavni urednik. Brat bivšega ministrskega predsednika dr. Milana Stojadinovića ima podobno v svoji oblasti tudi drugi beograjski dnevnik, ki je last Nemcev, a se tiska v srbsčini.

Na čelu srbske industrije je Franz von Neuhausen, znan kot voditelj pete kolone. Nedavno je bilo sporočeno, kako je Drago Jovanović, bivši notranji minister in sedaj beo-

grajski župan, prejemal štiri leta plačo iz Berlina za svojo izdajalsko delavnost.

V splošni zmedli, ki vlada v Srbiji je nezakonito nemško politično in ekonomsko delovanje v Srbiji več ali manj brez-ciljno. Kmečki narod je postal pod tujčevim jarmom tako siromašen in pridelkov je tako malo, da prave prodaje in dobička sploh ni. Ozemlje je izredno pripravno za oboroženi odpor. Tam so oblasti, kamor je včasih bilo potrebno poslati celo četo orožnikov, da so prijeli enega samega človeka, pa so pri tem izgubili po sto svojih ljudi. Premočna sila nemškega vojaškega stroja bi seveda lahko potolkla generala Mihajlovića, čeprav je on genijalen strateg; da pa bi to dosegli, bi bila potrebna cela armada, vojska, ki je Hitler ne sme potegniti z drugih bojišč. Namesto tega on pošilja Nedićeve čete in svoje plačance.

Nemci poskušajo obrniti to srbsko odpornost v svojo korist. Posrečilo se jim je zares, da so preverili del višjega srbskega pravoslavnega duhovništva, ki je bilo prej pod vplivom carističnih Rusov, da preti rdeča nevarnost. Čeprav je bila duhovščina proti nacijskim idejam in je imela za seboj ogromno večino naroda, jih je ta nemška taktika napravila nepristranske.

Srbsko podedželsko duhovništvo pa je stopilo kot eden v vrste Mihajlovićeve armade, skupaj s Hrvati, Slovenci, Bosanci, Albanci, Grki, mnogimi židi in vse večjim številom Bolgarov. To je prva vsebalkanska vojska, ki e je zbrala kot orodje bodoče sile.

Nepremagljiva Črna gora in Slovenija.—V nekdanji "neodvisni državi" Črni gori je mogoče videti samo majhno število tujih čet, izvemši prestolico Cetinje. Črnogorci, ki so bili vselej bojevit narod, uživajo v

svoji domovini vse prednosti naravne trdnjave.

Dobro organizirane narodne čete gospodarijo skoraj po vseh vaseh in po vseh maloštevilnih potih. Celotne lastne potne liste izdajajo in lastne vize.

Italija ni resno nastopila, da bi zavarovala svoje "suverene pravice." Zavzeta je s sosedo Albanijo, ki postaja vse bolj nezanesljiva.

Slovenija je uradno prenehala obstojati. Dočim je v drugih krajih Jugoslavije Nemčija poiskovala pridobiti duhovščino na svojo stran, je v Sloveniji nenadno začela z najstrašnejšim preganjanjem rimsko-katoliške cerkve, ki je dolgo generacije imela močan položaj in velik krog vplivnosti.

Visoko izobraženo duhovništvo v Sloveniji se je energično uprlo. Znano je, da so se mnogi med njimi pridružili upornikem gibanju, ki je težko in nevarno zaradi izpostavljenosti pokrajine, pa se navzlic temu vedno bolj veča. V tem narodnem gibanju nahajamo krščanske duhovnike prav tako kot politične krivce. Kot v Srbiji in Hrvatski je tudi v Sloveniji delavstvo in kmečki stan pomešan z upornimi intelektualci, med katerimi je največje število dijakov.

"KRALJEVINA" HRVATSKA — Prebivalstvo Hrvatske, ki šteje 6.3 milijona (39.7% vsega prebivalstva jugoslavije), je moralo sprejeti mnoge protektorje: Nemce, Italijane, Madžare in Bolgare. Zagreb ima nemško "Komandantur-o." Zraven tega je hrvatsko prebivalstvo po mestih pod nadzorstvom gospoda Gneise-Horste-na-u, bivšega ravnatelja arhiva v avstrijskem vojnem ministerstvu.

V Hrvatski se za svobodo še naprej bori kmečki stan, ki ima za seboj dolgo tradicijo postavnega in nepostavnega upiranja. Hrvatski kmetje so vse-

skoz demokrati in oni se ostro upirajo nemškemu sistemu prisilne oddaje živil in pridelkov, navzlic surovosti in mnogim smrtnim kaznim, s katerimi Nemci nastopajo proti takim kljubovalnim dejanjem.

"The Central European Observer" London

Pravilno grgranje

Le malokdo zna tako grgrati, da se usta in nos očistita nepotrebnih slin in sluz. Medtem, ko nekateri ne znajo drugega, ko da požirek vode valjajo po ustih sem in tja, pa drugi na stečaj odpro usta, se držijo daleč nazaj in povzročajo z grgranjem hrup in grom. Kdor pravilno grgra in sicer globoko notri v vratu, tedaj je slišati le majhno šumljanje. Zato moraš le malo vode vzeti v usta, glavo le malo nagneš nazaj in pustiš, da je voda v vratu. Požiralno mišičevje se bo samo po sebi skrčilo in bo vodo spet poganjalo iz vratu. S tem pa se odločijo sluze in gredo ven. Na ta način preprečiš in pozdraviš marsikako vnetje v dihalnih organih.

Zlatar iznajditelj

Zlatar iz Grenobla po imenu Dupre se je preselil v Pariz, kjer je odprl svojo delavnico. Pečal se je z razstapljanjem kristalov za izdelovanje ponarejenih diamentov. Pri tem je pa odkril vžigalno tekočino, čije učinkovanje je bilo tako močno, da je uničevala vse, do česar je prišla. Njegovi sodobniki trdijo, da je voda samo pomnoževala njeno uničevalno moč. Ko se je prepračil o učinkovitosti, svoje iznajdbe je šel Dupre na dvor. Tam je v verzajskih kanalih delal eksperimente, naker ga poslali v več morskih pristanišč. Učinek njegove iznajdbe je bil tako strahovit, da je napolnil z grozo tudi najbolj okorele mornarje. Kralj Ludovik XV. je spoznal strašne posledice te iznajdbe za človeški rod in je podelil Dupreju dosmrtno rento in red sv. Mihaela, pod pogojem, da ne bo objavil svoje iznajdbe.

KAJ NAJ NAPRAVIM?

da so spark plugs polni življenja?

Tisto se zgodi spark plugom, kot se je starim valjčkom pri oljnih svetilkah. Čez čas se okadijo s črnim dimom v takem stanju ne morejo dati dobro, vroče iskro, kot ne more dati zakajen cilindri dobro svetlobo. To pomeni težavno startanje, obraba baterije in trata gorilina. Zato je pametno, da

OCIETTIE SPARK PLUGE VSA-KIH 5.000 MILJ. DOBITE NOVE VEA-KIH 10.000 MILJ.

Ta Standard Oil nasvet je

ANOTHER SOHIO SERVICE

Skrbite za avto—za domovino!

Enjoy Hotel Breakers with 1000 comfortable rooms... moderate rates. World's Finest Bathing Beach.

June 20 through 25

CLYDE McCOY

and his "Sugar Blues" Orchestra Also Four Bennett Sisters

IN GRAND BALLROOM

Nightly.....50c and Sat. and Sun. nights.....85c (and Sunday Matinee.....30c) tax

Coming... June 26 to July 2

Woody Herman and his Orchestra

Bring the Crowd! Stay overnight! Only a short drive, Ohio Route 2, U. S. 6... Rail or bus to Sandusky

Playground of the Great Lakes

PRIDITE v krasen Wildwood Park

na piknike in izlete. Na razpolago mize za lunč ob jezeru. Dosti prostora za razne zabave. Velika plesna dvorana; prostor za dirke. Zlati so vabljeni slovenske skupine in društva.

Nahaja se na vznožju Neff ceste in Lake Shore Blvd.

East 61st St. Garage

FRANK RICH, lastnik
1109 E. 61st St.
REnderson 9231

Se priporoča za popravila in barvanje vašega avtomobila. Delo točno in dobro.

Kraška kamnoseška obrt

15425 Waterloo Rd.

IVanhoe 2237

EDINA SLOVENSKA IZDELOVALNICA NAGROBNIH SPOMENIKOV

FR. MIHČIČ CAFE

7114 St. Clair Ave.
ENdicott 9359

Če pivo, vino, žganje in dober prigrizek. Se priporočamo za obisk.

Odprto do 2:30 zjutraj

Grocerija naprodaj

Naprodaj je grocerija na vokalju, ki trguje samo za gotovino. Nobene kompeticije. Proda se tudi hiša za 4 družini. Proda se jako poceni. Nahaja se na 1544 Buhner Ave. Za podrobnosti se oglašite med 2 in 3 uro popoldne na 3202 Seymour Ave. (143)

Lepa prilika

Naprodaj je hiša za 2 družini, 4 in 4 sobe, jako čista, hiša je v najboljšem stanju; se mora takoj prodati. Nahaja se na 15619 School Ave. Vidi se jo lahko od 12 do 2 popoldne ter zvečer od 7 do 9.

Na 15805 Waterloo Rd. je naprodaj dobro zgrajeno veliko zidano poslopje. V poslopju je trgovski prostor, zgorej stanovanje 5 sob, zidana garaža za 2 avta Hitremu kupcu za \$5,750.

Za podrobnosti vprašajte J. Knific Realty Co. 18603 St. Clair Ave. Uradne ure od 9 zj. do 7 zveč. IV 7540, zvečer KE 0288 (x)

Med tem, ko vojniki-pomočniki zalagajo in pripravljajo letalo z vsem potrebnim, kater tudi strojnice s potrebnim streljivom, stopa poročnik William T. Hallmark iz Coleman, Texas, v letalo, s katerim bo poletel iz avstralskega oporišča nad japonske posojanke.

Gornja slika je bila posneta na ruski fronti pri Khar'kovu in nam predstavlja ruske čete v napadu na nemške postojanke, kjer so Rusi ne samo vzdržali in odbili nemški napad, ampak so tudi pogladi Nemce v beg. Pri tej priliki je bilo pobitih na tisoče Nemcev. Slika je poslana iz Moskve.

BUY UNITED STATES DEFENSE BONDS AND STAMPS

MALI OGLASI

Ford naprodaj
Proda se 1938 Ford, 2 vrata, 5 dobro ohranjenih koles, je kot nov, lastnik gre iz mesta. Telefonirajte Mr. Brazis, ENdicott 8614 od 3:30 popoldne do desetih zvečer. (143).

Trgovina naprodaj
Proda se delikatesna trgovina na dobrem prometnem prostoru. Poleg je tudi stanovanje 4 sob. Hitremu kupcu se proda po zelo nizki ceni. Naslov izveste v upravi tega lista. (143)

Razvažalec mleka
V službo se sprejme moškega za razvažanje mleka; dela okrog 42 ur na teden. Dobra plača. Mora znati voziti truk. Pokličite HEnderson 2116. (147)

Pehišstvo naprodaj
Proda se davenport, omara, 2 mizi, Victrola. Vprašajte na 1193 Addison Rd. (144)

Trgovina v najem
V najem se da trgovina (z gorkoto); prostor meri 40x40; zraven je tudi stanovanje 4 sob. Nahaja se v sredi slovenske naselbine v bližini cerkve in ulične železnice. Za naslov vprašajte v našem uradu. (143)

RE-NU AUTO BODY CO.
982 East 152nd St.
Popravimo vaš avto in prebarvamo, da bo kot nov.
Popravljamo body in fenderje. Welding!
J. POZNIK — M. ZELEDDEC
GLeenville 3880.

V. J. KRIŽANOVSKA:

PAJČEVINA

IZ RUŠČINE PREVEDEL IVAN VOUK

— O, mi smo stoterno poplačali vso to nemško birokratsko, petrovsko "civilizacijo"; saj nas je stala že dve stoletji narodnega poniževanja, nekaj nezalisanega v zgodovini, a bliža se strašen političen vihar, ko bo nepodkupljivi nagon prebudil ruski narod, da se otrese tu jega pritiska in postane končno gospodar v svoji državi, ki jo je ustvaril s svojim znojem in s svojo krvjo. Kdo izmed naju je slep, se zdaj ne bova prepirla; toda reči moram, da ste s polno zavestjo odločili vzgojiti svoja vnuka v nemškem duhu, v duhu naroda, ki nam je sovražen.

— To ni res. Nemci nikakor niso naši sovražniki, ampak starodavni prijatelji. Le želčni rodoljubi vse izpreobračajo in si napačno razlagajo vsako dejstvo. No, na srečo so vižji krogi dalekovidnejši in znajo ceniti vrednost takozvanih sovražnikov, ki so nam dali najboljše državne.

— Ne bom se prepiral o tem. Imeli smo "sijajne" državne nemškega rodu, toda sadovi njihovega bleščечеlega delovanja so se izkazali, kakor se nam bo čudno zdelo, prav slabi. — Jurijev glas je začobil trpek izraz, — ker so služili v prvi vrsti koristim njihovih soptemenjakov in naravnost v škodo Rusije.

— Ne razumem toliko politike, da bi vas mogla zavriniti. Toda če bi vi imeli prav, tedaj bi se dobri odnečaji med vladarskima hišama prerusili; v resnici pa se to ni zgodilo. Torej se motite. Da pa Nemci globoko cenijo naše prijateljstvo, o tem imam nedvomne dokaze, — je z vneto izrekla Olimpija Arkadjevna.

— Pred dvema leti, — je nadaljevala, — sem preživeala mesec dni v Berlinu ter sem posestila spomenik tega prijateljstva, ki ga sveto čuvajo. V Potsdamu, blizu očarujočega San Susi, je ruska vasica; pristna ruska vasica s kočami, ki so okrašene z balkoniči, poraščeni z zelenjem, seveda brez nesnage in slabega duha naših vasi. Na vratih vsake kočice se bleste imena gospodarjev, raznih Gavrilovih, Fokinih, Iblakovih itd. In vse to je dobro ohranjeno, a v bližini je celo pravoslavna cerkev. Straznik je pripovedoval, da se vasica nazivlje "Aleksandrova" in je spomenik, ki priča o prijateljstvu carja Aleksandra I. do pruskega kralja Friderika Viljema III., kateremu je podaril to vasico.

— V vaših "čednih kočicah" žive bržkone ravno tako nedotaknjeni potomci podarjenih ruskih ljudi? — je vprašal Jurij.

— Samo ob sebi se razume, da ne. Ne vem, kako je prišlo do tega, bržkone so nekateri pomrli, drugi pa so se vrnili v Rusijo. Zdaj žive tam pristni Nemci. Jaz sem celo govorila z nekaterimi, pa sem pozabila vprašati, zakaj je car Aleksander poklonil ta dar svojemu prijatelju.

— To vam morem jaz pojasniti. Tudi jaz sem bil v tistem dolgočasnem nemškem mestecu, ki je vzor pruske vojaščine; obiskal sem tudi "rusko vasico," in poznam zgodovino tega "živega daru." Sicer pa ni bil ne prvi ne zadnji te vrste, — je rekel Jurij in se prezirno nasmehnil.

— Leta 1716. je car Peter poklonil Frideriku Viljemu I. 55 postavnih graničarjev za njegovo telesno stražo velikana; nato je car preskrboval

nemško vojsko z izbranimi ruskimi vojaki v višini 150 mož. Ana Johanovna je tudi posnemala "dobri" vzgled strica in poslala tja svečenika ter zgradila cerkev, ki so jo Nemci pozneje izpremenili v gledališče. Carica Elizabeta je skušala spraviti v domovino te nesrečneže, toda naletela je na odpor kralja filozofa Friderika II. Velikega. Končno pa je Aleksander "častiljivi" podaril Frideriku Viljemu III., ki je rad poslušal vojaško petje, cel zbor pevec, za katere so sezidali vasico, ki vas je tako navdušila, kot "spomenik" na sorodstvene zveze obeh vladarjev. Škoda, da ni nihče med podarjenimi ostavil svojih zapiskov; zelo radoveden sem, če so radi peli ono:

"Oj tovariši vojaki,
Pojdimo Nemce reševat,
Četudi se na nas jeze,
Gremo v smrt za nje..."

Gotovo pa je, da so zelo zabavali naše "prijatelje." Drugi takšen Aleksandrov dar je bila trojna vprega z vozom in kočijažem povrhu. Njega (kakor tudi ostale "naseljence," ki so hrepneli po domovini in prosili, da bi se smeli vrniti v Rusijo, je nemška zemlja vsadila v svoja tuja jim nedrja in nekaj ohranjenih grobov na potsdamskem mestnem pokopališču tvoril zares zgovoren spomeni ko igranju s čustvi nedolžnih ruskih ljudi, ki so plačali s svojim življenjem "prijateljstvo vladarjev." Sedanjí prebivalci vasice so pač potomci tistih ubogih, živo pokopanih ruskih vojakov, toda so tako ponemčeni, da ste jih smatrali za Nemce...

— To le dokazuje, da so znali ceniti obdajajočo jih višjo kulturo in so se počutili srečni v novi domovini, — je pripomnila Olimpija Arkadjevna. — Zato je smešno smatrati jih za nesrečne. Razen tega je Nemčija stotero poplačala te "žive darove" in v zameno stotih zarobljenih mužikov, je poslala na tisoče svojih umetnikov, učenjakov, kmetjskih gospodarjev v Rusijo...

— In ogleduhov, izkoriščevalcev, — jo je prekinil Jurij in namršil obrvi. — Poleg tega pozabljate, kneginja, da prihajajo ti nemški pritepenci semkaj na lov za "srečo in slu-

žbe" po namerah in s podporami svoje a neredko tudi naše vlade, medtem ko so bili oni nesrečneži nasilno odtrgani od svojih družin, da so šli razveševat tujerodce. Če pa hočete na vsak način navajati poplavo nemške golazni kot dokaz njih hvalečnosti, tedaj je njih zahvalnost zares neizčrpna. Vsi njihovi izvrški dobe tu topla mesteca, začeni pri kuharicah, kravjih deklah, lakajih ali konjarjih, ki postanejo pri nas vzgojitelji in učitelji, — je zaključil Jurij ves rdeč od jeze.

Položaj je postal skrajno napet. Kneginja je bila iz sebe in ni vedela, kaj odgovoriti, generalka z nevesto pa sta se čutili užaljeni in sta se tresli od besa. Grofica Elizabeta Ivanovna je vse odrešila; vstala je, prišla Jurija pod pazduho in smehljaje izjavila, da se hoče izprehoditi po vrtu.

Ko sta bila sama v vrtu, je Jurasova prijateljski stisnila roko Juriju in rekla:

— Zakaj si bil tako oster s kneginjo? Kaj ti mar, koga jemlje za vzgojitelja in kam bo dala svoja vnuka vzgajat? Saj je ne poboljšaš!

Tudi je ne maram, teta Liza; toda nečem, da bi stara bedakinja mislila, da sem prvič tako zabit in ji bom verjel, da je ta neumiti neotesanec izobražen, dostojen človek; drugič pa, da ne vidim, čemu drži pri sebi tega nemškega tepca, medtem ko je jasno, da ne zaradi svojih vnukov, ampak zato, da ga ima za svojega ljubimca.

Po čaju je užaljena kneginja odšla, in ko so se čez nekaj dni podali Šastunovi na obiske v Zamensko, ni Jurij šel z njimi, ampak se je odpravil z Milico v Turovo. Valerijan Petrovič si je urejeval novo posestvo in spravljal v red hišo.

Dva tedna sta prešla popolnoma mirno in brez preprirov. Jurij je po cele dneve preživel pri stricu in na njegovo prošnjo je pripeljal s seboj tudi Milico; a v Vsesvjatskem so se zabavali, sprejemali goste in prirejali razne izlete in sestanke.

Nekega večera se je Jurij vračal iz Turova peš domov. Da bi si skrajšal pot, je šel skozi goščavo, ki se je držala parka; nenadoma je zagledal Kiti in Meli, ki sta se sami kopal v mokrem pesku na bregu reke. Nekaj se mu ni zdelo prav, zato je stopal previdno dalje iščoč Greto. Ni se motil, in v majhni daljavi je videl skozi vejevje vzgojiteljico in svojega bratrance, ko sta se objemala in poljubljala.

Jurij si ju je ogledal, nato je

ravno tako previdno odšel, da bi ga zaljubljenca ne zapazila. Ko je prišel na pristavo, je zvedel, da je vsa družina odsotna; doma je ostala samo grofica Elizabeta Ivanovna zaradi vročine.

Jurij je šel k teti in ji povedal, kar je videl.

— Svetujem ti, Liza, da presečeš Lolovo razmerje, sicer bi utegnilo imeti skrajno neljube posledice. Če se vsa stvar omejuje na poljubovanje, naj bo... toda ko se taka reč začne, ne veš nikoli, kako utegne končati, posebno pri tej zviti nemški sodrgi, — je pristavil.

— Hvala ti, Jurij! Ze danes napravim konec tej umazani zadevi, — je odgovorila vsa razburjena grofica.

Grofica Elisabeta Ivanova je bila poštena, dostojna ženska, ki je pustila sinovom popolnoma svobodno življenje, toda zahtevala je od njih spoštovanje do svoje hiše, zlasti pa hiše sorodnikov, ki so jih tako prisrčno sprejeli.

Sedla je k oknu, odkoder je imela razgled na vrt, in prežala na povratek nežnega parčka. Najprej je prišla prav skromno Greta; otroka sta imela umazana krilca in mokre noge. Čez kake pol ure se je pojavil Lolo z udo na ramenu in veselo se je odzval na materin klic, ne pričakujoč pripravljajoče se nevihte.

Strašno se je razjezil, ko mu je grofica z nevoljnim glasom povedala, da ji je znano njegovo pustolovstvo, mu dokazovala, kako grdo je njegovo obnašanje, in zahtevala, da mora nemudoma zapustiti Vsesvjatsko in prekiniti razmerje z Nemko.

Lolo je vzkipel in izjavil, da ni učeneec ter da ne dovoli nikomur, niti materi ne, vmešavati se v svoje zadeve, nato pa je še rekel, da ne more zavreči čiste in globoke ljubezni do Grete kakor staro rokavico, in

ker je polnoleten, je sam odgovoren za svoja dejanja.

Grofica se je užalila in razburila ter tudi vzkipela, rekoč, da mu ne odtuguje možnosti popolne neodvisnosti, zato ga bo oprostila vsake denarne

podpore, in da nikakor ne bo prenašala njegove hrznosti in omalovaževanja njene volje. (Dalje prihodnjič)

PODPIRAJTE SLOVENSKE TRGOVCE

KANADSKO IME, KI PREDSTAVLJA IZVRSTNO ŽGANJE

CORBY'S
Special
BLENDED WHISKEY

Producirano v Z.D.A.
POD DIREKTNIM NADZORSTVOM NAŠEGA EKSPERTNEGA KANADSKEGA IZDELOVALCA

Izkusnje našega ekspertnega kanadskega izdelovalca, vam prinašajo v temu ameriškega žganju, čisto gladkost za prijeten užitek.

JAS. BARCLAY & CO., LIMITED
PEORIA, ILLINOIS

\$1.10 POLN PAJNT
Code No. 2139-C

\$2.12 POLN KVORT
Code No. 2139-A

86 Proof — 73.4% žitnih nevtralnih špiritov

BODITE KUCHARICA ZMAGE!
Ne tratite živeža... toda hranite svojo družino bolje kot prej!

Amerika apelira na vsako gospodinjno, naj ne trati hrane. Ako trati živila, zadržujete naše bojne sile. Ako tratite živila, pomagajte Hitlerju in našim sovražnikom.

Bodite kuharica zmage — pripravljajte jedila inteligentno, pripravite jih pravilno, servirajte jih pravilno — in hranili boste na živežu, denarju in dajali boste družini boljšo hrano kot kdaj prej.

Vsa veda, kako postanete kuharica zmage, vam je na razpolago za male ali nič stroškov — od vladnih agencij, javnih knjižnic, revij in časopisov.

Vam, ki imate električno peč!

Vaša električna peč je zgrajena, da vam hrani jedila, zdravje in denar. Vojna vam nalaga dolžnost, da uvidevate te prihranke. Pomnite:

- Rabite malo ali nič vode pri kuhi. To lahko storite varno, ako kuhate na električni način, skoro brez vode. Prevelika raba vode povzroči izgubo vitaminov in mineralij.
- Kadar vrete jedila, jih zavrijte naglo, potem jih pa kuhajte pri zmanjšani vročini do pravičnega časa. Preveliko vretje in predolga kuha, uniči jedila.
- Mnogo jedil je najboljše kuhanih v pokritih posodah. Kadar kuhate taka jedila, ne odstranite pokrova, dokler niso kuhane. Nemešajte, ker mešanje privede zrak v jedila in uniči vitamine in mineralije.
- Kadar pečete ali pražite jedila v električni peči, jih ne odkrivajte. To trati vročino, spreminja temperaturo, je nepotrebno. Nastavite temperaturo in kontrolo časa pravilno in živila bodo gotova ob določnem času.

Tukaj pri Električni ligi vam bomo radi dali informacije, kako se rabi pravilno električna peč in drugi električni predmeti. Pridite, pišite ali telefonirajte.

Approved by THE ELECTRICAL LEAGUE OF CLEVELAND 1942

NASVETI GLEDE ELEKTRIČNE POSTREŽBE

Žig priznanja Električne lige je dan samo onim električnim predmetom, ki so prave kakovosti in vrednosti, in ki so izdelani od podjetij dobrega slovesa in ki dajo zadovoljivo postrežbo.

Sledeče električne peči imajo priporočilo Električne lige. Za informacijo o rabi katerekoli teh električnih peči, se zglasite, pišite ali telefonirajte našemu Electrical Information Bureau:

AMC	Hotpoint
Dutch Oven	Kelvinator
Electroday	L & H
Estate	Marion
Everhot	Norge
Frigidaire	Stewart Warner
Gen. Electric	Universal
Gibson	Westinghouse

"BODITE NA STRAŽIZA OSVEŽILO"

Kadar ste na kateremkoli delu, prenehajte in se obrnite k okrepcilu kar iz steklenice — ledenomrzle Coca-Cola. En trenutek za mrzlo Coca-Cola je dovolj dolga minuta za velik odpočitek.

5c

CLEVELAND COCA-COLA BOTTLING CO.
Prospect 0333